

Jak se nenechat napálit před Vánoce

Čokoláda není čokoláda

Čokoládové figurky k vánočním svátkům neodmyslitelně patří a i ti, kteří kalorickým bombám neholdují, kupují kolekce nebo aspoň pár figurek na stromeček. Ale měli by si dát pozor při jejich nákupu už před Mikulášem. Ne vše totiž, co se jako čokoláda tváří, také čokoláda je. Proto **čtete velmi pozorně údaje na obalu. Obsah čokolády u typicky vánočních výrobků, jakými různé figurky jsou, musí být nejméně 25% z celkové hmotnosti výrobku.**

Většina figurek nejsou čokoládou, ale pouze kakaovou cukrovinkou, není v nich kakaový tuk a ani dostatečný obsah kakaové sušiny a nesmí být jako čokoláda označeny. Podle předpisů, které jsou harmonizovány v rámci celé EU, se za čokoládu (hořkou čokoládu) považuje potravina vyrobená z kakaových součástí, přírodních sladidel, náhradních sladidel nebo jejich kombinací, přídatných látek nebo látek určených k aromatizaci, popřípadě z dalších složek (např. oříšky, mandle, kokos, sušené ovoce). Do mléčné čokolády se navíc přidává mléko. Bílá čokoláda neobsahuje kakaovou sušinu, je vyrobená z kakaového másla, mléka nebo mléčných výrobků, sladidel, popřípadě z dalších složek. Za kakaové součásti se považuje kakaová drť, kakaová hmota, kakaový prášek, kakaové máslo, kakaové výlisky a kakaový tuk.

Určitě budete chtít někomu, kdo miluje výbornou čokoládu, udělat radost a koupíte ji jako vánoční dárek. Proto si **hlídejte obsah kakaového másla a kakaové sušiny. Čím vyšší čísla najdete, tím bude čokoláda kvalitnější.** A neberte i jako vodítko cenu, i u drahého, luxusně zabaleného výrobku, který se jako čokoláda tváří, můžete být nepříjemně překvapeni.

Pozor také na polevy na vánoční cukroví, čokoládová musí mít nejméně 16 procent tukuprosté kakaové

sušiny.

Kapr od Třeboně

I ti, kteří ryby během celého roku nejedí, se na Štědrý den smiřují s obalovaným kaprem na svátečním stole. Patří prostě k tradici. Jeho koupě ale skrývá řadu záležitostí. Především by si milovníci kapří pochoutky měli **pohlídat, zda je ryba v pouliční kádi opravdu živá (lesklé oko, nepoškozená kůže, ryba neplave "ouško", ale pohybuje se), zda jich v kádi není moc, jestli do kádě přitéká pitná voda a je provzdušňovaná.** Zkontrolujte si, zda prodavač má dobře seřízenou váhu a omyvatelný prodejní pult, jestli odpad z kuchání a odstraněné šupiny ukládá do speciálně označených nádob... Jde o vaše zdraví i peníze. **Na ulici nesmí prodejci usmrcovat ryby do zásoby,** jen na přání zákazníka. **Rybu nesmí týrat,** musí ji omráčit tupým předmětem a pak rybě přetnout žábry.

Je samozřejmé, že na každém stánku musí být viditelné označení prodávajícího včetně jeho adresy a on musí mít povolení veterinární správy k takovému podnikání.

A ještě poznámku na konec - **nehazujte kapra zpátky do řeky či do rybníka s tím, že nechcete trápit zvířata a chcete mu dopřát svobodu.** Usmrtíte ho, nepřežije totiž, protože je zesláblý.

Lyže pro začátečníky

Obracejí se na nás někteří rodiče, kteří pořizují svým dětem pod stromeček vybavení na lyže, ale nechce se jim investovat velké sumy, protože vědí, že za rok dítě vyroste a co pak s lyžemi. Chtějí **dát přednost použitému zboží, jenže nevědí, zda mají alespoň nějakou garanci záruky.**

Záruku jako takovou zákon pro použité zboží definuje jako odpovědnost za vady. **Prodávající je odpovědný za vady, které neodpovídají míře opotřebení.** Délka odpovědnosti je stejná jako záruční doba na spotřební zboží, tedy dva roky. Prodávající ji po dohodě se spotřebitelem může zkrátit, ale maximálně na 12 měsíců, pod tuto hranici není možný žádný pohyb.

Dám příklad - když koupíte potomkovi lyže, o nichž prodávající tvrdí, že jsou prodané po loňské sezoně, která v podstatě žádná nebyla (pokud bývalý majitel nelyžoval od listopadu do března v Alpách), můžete předpokládat, že jsou jako nové - pokud tak vypadají. **Když ale zjistíte při první lyžovačce, že se odlepují hrany, vázání vypíná uprostřed kopce bez důvodu, máte jistě právo na reklamaci.** Požadovat můžete slevu, případně odstoupit od smlouvy, protože se zdá, že jde o rozpor s kupní smlouvou podle § 616 občanského zákoníku.

Lidé, kteří jsou začátečníci, si třeba koupí prkno na snowboard, prezentované jako skoro nové a následně odborník zjistí, že je opotřebované tak, že se zlomí při třetí vyjíždce na hory. **Proto doporučuji všem začátečníkům v zimních sportech jít vybírat dárek s někým, kdo tomu rozumí.**

Nebezpečné (nejen) hračky

Během léta stahovala jedna světová hračkářská firma z českého trhu hračky, u nichž se zjistilo, že mají zdravotně závadné nátěry, nebo je dítě může rozmontovat a drobné součástky spolknout.

Lidé, kteří nakupují hračky či cokoli jiného, by si měli vždy zachovat chladný rozum. **Báječně barevné plastové hračky nemusí být vždycky nezávadné, přestože každý prodávající musí na trh dodávat pouze bezpečné výrobky.**

Hračky **pro nejmenší je nutné vybírat ještě s větší opatrností**, protože dětské ruce dokáží rozmontovat leccos a my bychom měli vědět, co se z vnitřku kupované hračky může vysypat.

Pokud máte podezření na nebezpečný výrobek, kontaktujte ČOI. A než půjdete nakupovat, podívejte se třeba do evropského informačního systému Rapex, kde najdete seznam nebezpečných výrobků objevených za poslední měsíce (www.spotřebitele.info). Je bohužel smutná statistika, že počet nebezpečných hraček neustále stoupá. A samozřejmě i u nás.

Mgr. Ivana Picková, odbornice na spotřebitelské právo